

N:o 22.

Ank. till Riksd. Kansli d. 6 April 1869, kl. 10 f. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående anstånd med betalningen af 1868, 1869 och 1870 årens ammuteter å det Ystad —Eslöf jernvägs-aktiebolag beviljade statslån för byggandet af jernbana mellan Ystad och Eslöf; Gifven Stockholms Slott den 12 Februari 1869.

Sedan Rikets Ständer, enligt underdånig Skrifvelse af den 7 September 1863, för byggandet af en enskild jernväg mellan staden Ystad och Eslöfs station å Statens södra stambana på Riksgälds-kontoret anvisat ett mot $\frac{2}{3}$ af beräknade anläggningskostnaden ungefärligen svarande belopp af två millioner fyrahundra femtio tusen Riksdaler att såsom lån till ett för berörda jernvägsanläggning bildadt aktiebolag utgå, samt dervid föreskrifvit, bland annat, att lånet, för hvars återbetalning, sedan jernvägen blifvit fullbordad, densamma med allt hvad dertill hörde skulle utgöra säkerhet, finge innehafvas räntefritt under tre år från den dag, hvar och en särskild del deraf blifvit lyftad; att derefter skulle å lånebeloppet, i den mån lyftning egt rum, inom hvarje kalenderårs slut inbetalas fem procent efter år räknadt, hvaraf för hvad af lånet dessförrinnan icke godtgjorts fyra procent årlig ränta skulle beräknas samt återstoden utgjorde kapitalafbetalning; att, om det förfallna inbetalningsbeloppet icke i föreskrifven ordning erlades, sex procent årlig ränta å samma belopp borde gäldas intill dess det samma inbetalades; att bolaget skulle under all framtid och utan något ytterligare bidrag af allmänna medel vidmagthålla hela jernvägen med hvad dertill hörde i sådant skick, att den kunde för allmänna trafiken begagnas; att, om berörda underhållsskyldighet eller den stadgade återbetalningen icke fullgjordes, jernvägen komme att hemfalla till Staten utan rättighet för aktie-egarne att utaf det allmänna erhålla ersätt-

ning för de tillskott till företaget, som dessförinnan blifvit af dem utgjorda; samt att ej mindre förvaltningen af bolagets angelägenheter, än de afslutade räkenskaperna skulle granskas vid årligen skeende revisioner, uti hvilka Staten, intilldess det af allmänna medel erhållna låneunderstödet blifvit återbetaldt, egde deltaga genom ombud, som af Kongl. Maj:t utsåges; så och efter det statslånet blifvit lyftadt och jernvägsanläggningen fullbordad, afsynad och godkänd samt från och med Mars månad 1866 trafikerad, har ofvanomförmalda aktiebolag uti underdånig skrifvelse af den 12 November nästlidna år anhållit, att enär bolaget saknade förmåga att till Riksgälds-kontoret inbetala 1868 års annuitet för ofvannämnda lån, hvilken annuitet utgjorde 79,506 R:dr 94 öre, samt bolaget, som sannolikt ej heller blefve i tillfälle att fullgöra de inbetalningar, som borde erläggas vid innevarande års slut med 121,454 R:dr 16 öre och vid nästkommande års slut med 122,500 R:dr, följaktligen nödgades åt Staten öfverlemna jernbanan, om icke ett lämpligt anstånd med amorteringen af statslånet kunde erhållas, Kongl. Maj:t alltså täcktes till Riksdagen aflåta Proposition derom, att bolaget måtte under åren 1868, 1869 och 1870 befrias från inbetalning till Riksgälds-kontoret af stadgade annuiteter, med vilkor att bolaget erlägger 5 procent ränta derå intill 1878, 1879 och 1880 års slut, samt för hvarje af dessa år inbetalar, jemte då upplupna annuitet, äfven den, som för ett af de tre förstnämnda åren bort erläggas, och att bolaget icke under tiden verkställer utdelning till aktie-egarne; varande i fråga om anledningen till bolagets oförmåga att fullgöra den årliga inbetalningen af bolaget uppgifvet: dels att, med anledning af Kongl. Maj:ts föreskrift i nådigt Bref den 2 Oktober 1863, bolaget måst öka banvallens krönbredd från 16 till 18 fot och skenornas vigt från 14 till minst 17 skålpund per fot, hvilket förhöjt kostnaden för anläggningen och lokomotivs anskaffande med 195,568 R:dr; dels att bolaget ansett sig nödsakadt att, utöfver den i kostnadsförslaget beräknade materiel, anskaffa sådan till värde af 155,691 R:dr 67 öre; dels att, sedan postångfartygsförbindelsen mellan Sverige och Tyskland, hvilken förr gått öfver Ystad och hvarå bolagets kalkyler öfver blifvande inkomster af jernvägstrafiken till väsentlig del voro grundade, blifvit sålunda förändrad, att posten till Tyskland numera fortskaffas öfver Malmö, passageraretrafiken betydligt minskats; dels ock att de två sista årens svaga skördar orsakat, att godstrafiken icke gifvit påräknad inkomst; och finnes vid den underdåniga ansökningen fogad en redogörelse öfver inkomsterna och utgifterna vid jernvägen från anläggningens början intill den 1 sistlidne Oktober, hvilken redogörelse utvisar, att behållningen af trafiken utgjort 34,798 R:dr 44 öre för 10 månader under år 1866, 62,818 R:dr 78 öre under år 1867 och 50,460 R:dr 35 öre under de 9 första månaderna år 1868, samt att, sedan 1867 års annuitet för statslånet blifvit erlagd och öfriga nödiga utgifter bestridda, bolaget den 1 Oktober 1868, utöfver jernvägen och hvad dertill hörer, ej egde andra tillgångar än 2,688 R:dr 13 öre i fordringar och 9,414 R:dr 76 öre i kontanta penningar.

Styrelsen öfver Statens jernvägstrafik, som yttrat sig i ämnet, har hufvudsakligen anfört, att de af bolaget uppgifna orsaker till bolagets oförmåga att under den närmaste framtiden fullgöra sina inbetalningar till Riksgälds-kontoret väl icke kunde tillerkännas någon väsentlig vigt, men att då Rikets Ständer måste antagas hafva fattat sitt beslut om lånebidraget på grund af samma förutsättningar i fråga om behållningen af jernvägstrafiken, hvilka föranledt bolagsmännen att tillskjuta sina andelar i anläggningsskapitalet, syntes billigheten fordra, att, sedan samma förutsättningar befunnits hafva varit mindre tillförlitliga, Staten ej utan nödtvång gjorde den ekonomiska förlusten för bolaget tyngre, än som betingades af Statens rättighet att tillgodose sin egen ställning till företaget, så att denna eller utsigterna till framtida återbekommande af lånesumman ej försämrades; tillstyrkande Styrelsen derföre bifall till bolagets ansökning, såvida bolaget ej mindre förbunde sig att af trafikbehållningen årligen afsätta en viss del till reserv- eller reparationsfond, som blefve en banans oskiljaktiga tillhörighet, så att den, i händelse banan framdeles öfverginge till Staten, skulle lika med banan Staten tillfalla, än äfven medgäfvade Staten en närmare kontroll öfver förvaltningen af jernvägen, hvilken kontroll Styrelsen ansåge till en början kunna åvägbringas derigenom, att Statens ombud vid revisionerna berättigades att när som helst taga kännedom om bolagsdirektionens åtgärder och beslut äfvensom om alla förhållanden och anordningar vid förvaltningen, hvilka i någon mån kunde röra Statens rätt såsom fordringssegare, samt att hos direktionen göra de framställningar och till Chefen för Kongl. Civil-departementet afgifva de rapporter, hvartill ombudet kunde finna sig befogadt.

Vid öfvervägande af hvad sålunda förekommit och då å ena sidan billigheten synes fordra, att under närvarande för bolaget mindre gynnsamma förhållanden någon lindring i betalningsvilkoren varder bolaget medgifven, men å andra sidan skäl ej torde förefinnas att utsträcka eftergiften längre, än behovet oundgängligen kräver, samt jemväl tillses bör, att jernbanan förvaltas på sådant sätt, att Statens rätt derigenom icke förnärmas, har Kongl. Maj:t funnit godt härmed i nåder föreslå Riksdagen, att bolagets ifrågavarande ansökning på det sätt bifalles att, om behållna trafikinkomsten för ett eller flera af åren 1868, 1869 och 1870, i den mån densamma icke oundgängligen behöfves för banans underhåll och trafikerande under närmast följande tiden, finnes otillräcklig till gäldande af hela det belopp, som genom lånevilkoren är bestämdt att vid de särskilda årens slut till Riksgälds-kontoret erläggas, anstånd med betalningen af den hvarterda året uppkommande brist må ega rum under högst 10 år med följande vilkor:

1:o att årligen ränta efter 6 för 100 erlägges å hvad af förfallna annuiteten finnes oguldet;

2:o att vid slutet af hvarje efter 1870 följande år, utöfver då ytterligare förfallen annuitet, till Riksgälds-kontoret i afbetalning å öfriga förfallna skulden aflennas,

så mycket af behållna trafikinkomsten, som för banans underhåll och trafikerande under närmaste tiden kan undvaras;

3:o att ny anläggning icke utan Kongl. Maj:ts tillstånd under tiden verkställas;

4:o att, derest banan eljest förvaltas på sådant sätt, som anses leda till förminskning af Statens rätt, Kongl. Maj:t må ega att det meddelade anståndet återkalla, samt

5:o att bolaget lemnar det ombud, som Kongl. Maj:t förordnar att å Statens vägnar deltaga i den årliga revisionen af bolagets räkenskaper, tillfälle att, när helst sådant äskas, taga del af bolagets eller dess direktionens beslut, äfvensom af alla förhållanden och anordningar vid förvaltningen, som i någon mån kunna på Statens rätt ega inflytande.

De ärendet rörande handlingar skola tillställas det Riksdagens Utskott, till hvars handläggning frågan varder öfverlemnad; Och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

C A R L.

Axel Adlercreutz.

*Utdrag af Protokollet öfver Civil-Ärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen uti Stats-Rådet å Stockholms Slott den 12
Februari 1869.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-Statsministern, Friherre *De Geer*,
Hans Excellens Herr Statsministern för Utrikes Ärendena, Grefve *Wachtmeister*,
Statsråden: Friherre *af Ugglas*,
Bredberg,
Thulstrup,
Carlson,
von Ehrenheim,
Abelin,
Berg och
Adlercreutz.

Departementschefen, Statsrådet Adlercreutz, anmälde härefter en af Ystad—Eslöfs jernvägsaktiebolag, uti underdånig skrifvelse den 12 November nästlidna år, framställd anhållan, i fråga om anstånd med betalningen af 1868, 1869 och 1870 års annuiteter å det bolaget beviljade statslån för byggandet af jernbana mellan Ystad och Eslöf; och efter redogörande för innehållet af ej mindre omförmälda framställning, än äfven det af Styrelsen för Statens jernvägstrafik deröfver afgifna underdåniga utlåtande, hemställde Departementschefen, det Kongl. Maj:t måtte tackas besluta aflåtandet till Riksdagen af nådig Proposition i berörda ämne, i öfverensstämmelse med i sådant afseende uppsatt förslag;

Och behagade Hans Maj:t Konungen, uppå tillstyrkan-
de af Stats-Rådets öfrige ledamöter, i nåder gilla
förevarande förslag samt förordna, att, i enlighet der-
med, nådig Proposition, sådan den finnes detta proto-
koll bilagd, skulle till Riksdagen afgå.

Ex protocollo
Edv. Seldener.